

GRUPA ERGO HESTIA

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA „MOJE GOSPODARSTWO”

obowiązują od dnia 1 lutego 2017 roku

zatwierdzone przez Zarząd Sopotkiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA

Poniższa tabela informuje, które z zawartych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia „Moje Gospodarstwo” postanowień regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Nazwa ubezpieczenia	Numer jednostki redakcyjnej wzorca	
	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
Wspólne dla wszystkich ubezpieczeń	§ 50 ust. 3	§ 41, § 49, § 50 ust. 2, § 51 ust. 3, § 56, § 60 ust. 2
Ubezpieczenie mienia w gospodarstwie rolnym	§ 4, § 5, § 6, § 7, § 15	§ 8, § 9, § 10 ust. 4, § 11 ust. 1, § 11 ust. 5, § 13 ust. 5, § 14, § 15 § 16
Ubezpieczenie Agrocasco	§ 18, § 19, § 31	§ 20, § 21 ust. 1, § 23 ust. 4-5, § 26 ust. 1, § 27 ust. 1, § 27 ust. 3-4, § 29 ust. 1, § 30, § 31
Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków	§ 33, § 37	§ 34, § 35, § 36, § 38 ust. 3-4, § 40 ust. 2

§ 1

1. Informujemy, że Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, zwane dalej „zakładem ubezpieczeń”, z siedzibą w Sopocie przy ul. Hestii 1, jest administratorem Pani/Pana danych osobowych, które zakład ubezpieczeń będzie przetwarzał w celu wywiązania się z umowy ubezpieczenia oraz dla wypełnienia uprawnień i obowiązków, którymi są marketing bezpośredni własnych produktów i usług oraz dochodzenie roszczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
2. Osoby, których dane osobowe są przetwarzane przez zakład ubezpieczeń, mają prawo wglądu do nich i mogą je poprawiać. Przetwarzanie tych danych w innych celach niż wskazane powyżej, wymaga uzyskania wcześniejszej zgody osoby, której dane dotyczą.
3. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Moje Gospodarstwo” zakład ubezpieczeń zawiera z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”, umowy ubezpieczenia mienia w gospodarstwie rolnym, wolnobieżnych pojazdów rolniczych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Agrocasco) oraz następstw nieszczęśliwych wypadków.
4. Wraz z zawarciem umowy ubezpieczenia na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia możliwe jest również zawarcie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych na warunkach określonych w ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm.).
5. Ubezpieczonym w umowach ubezpieczenia zawartych na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia może być wyłącznie osoba fizyczna, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne (rolnik).

§ 2

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego).
2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do przekazania Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ubezpieczonemu. Jeżeli Ubezpieczony wyraża Ubezpieczającemu zgodę na finansowanie kosztu składki, to Ubezpieczający doręcza Ubezpieczonemu Ogólne Warunki Ubezpieczenia przed wyrażeniem przez Ubezpieczonego tej zgody. Ubezpieczony ma obowiązek potwierdzić doręczenie mu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia na piśmie. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać dokument z takim potwierdzeniem zakładowi ubezpieczeń.
3. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje zakładowi ubezpieczeń wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń może zostać podniesiony również przeciwko Ubezpieczonemu.
4. Ubezpieczony może żądać by zakład ubezpieczeń udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

§ 3

Określenia użyte w dalszej części Ogólnych Warunków Ubezpieczenia przyjmują znaczenie określone w definicjach zamieszczonych poniżej:

1. **BUDOWA** to prowadzenie robót budowlanych polegających na wykonywaniu budynku w określonym miejscu. Określenie to obejmuje także roboty polegające na jego przebudowie, remoncie, nadbudowie, modernizacji albo rozbudowie;
2. **DESZCZ NAWALNY** to deszcz o sile natężenia co najmniej 4 według skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW). Wystąpienie takiego zjawiska powinno zostać przez IMI GW potwierdzone. W przypadku braku możliwości uzyskania takiego potwierdzenia - przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie, świadczący o działaniu deszczu nawalnego. Pojedyncze szkody uważa się za powstałe na skutek deszczu nawalnego tylko wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono ślady deszczu nawalnego lub też rodzaj i rozmiary szkody świadczą o jego wystąpieniu;
3. **DEWASTACJA** to umyślne zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez osoby trzecie, również zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia mające bezpośredni związek z dokonaniem lub usiłowaniem dokonania kradzieży z włamaniem;
4. **DOM JEDNORODZINNY** to budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość. Określenie to obejmuje także garaż, jeżeli stanowi on integralną część domu jednorodzinnego i stałe elementy garażu;
5. **DYM I SADZA** to zawiesina cząstek w gazie będąca bezpośrednim skutkiem spalania, która nagle wydobyla się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi;
6. **GRAD** to opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
7. **GOSPODARSTWO ROLNE** to obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha, jeżeli podlega on w całości lub w części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
8. **HURAGAN** to działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 15 m/s wyrządzające masowe szkody. Wystąpienie takiego wiatru powinno być potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW). W przypadku braku możliwości uzyskania takiego potwierdzenia - przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie, świadczący o działaniu huraganu. Pojedyncze szkody uważa się za powstałe na skutek huraganu tylko wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono ślady huraganu lub też rodzaj i rozmiary szkody świadczą o jego wystąpieniu;
9. **KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM** to dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z pomieszczeń po wcześniejszym usunięciu siłą zabezpieczeń (np. zamków, krat) lub otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł w skutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rozbój;
10. **LAWINA** to gwałtowne spadanie, stacanie się lub zsuwanie się mas śniegu, lodu, gleby, gruntu materiału skalnego lub kamieni bądź ich mieszaniny ze stoków górskich;

11. **LOKAUT** to stałe lub czasowe zamknięcie całości lub części zakładu pracy (nie dopuszczenie pracowników do pracy) przeprowadzane np. w celu zmuszenia ich do przyjęcia gorszych warunków pracy w odpowiedzi na strajk lub w celu jego zapobieżenia;
12. **MIENIE ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM GOSPODARSTWA ROLNEGO** to:
 - a) sprzęt rolniczy - maszyny, narzędzia oraz urządzenia służące do produkcji rolnej i prowadzenia gospodarstwa rolnego,
 - b) materiały i zapasy - materiały oraz przedmioty nie będące ziemiopłodami, sprzętem rolniczym lub ruchomościami domowymi, związane z funkcjonowaniem gospodarstwa rolnego, w tym: materiały budowlane, materiały opałowe, części zamienne do sprzętu rolniczego, nawozy sztuczne i środki ochrony roślin, pasze, odżywki dla zwierząt gospodarskich, opakowania, klatki dla zwierząt;
13. **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK** to nagłe zdarzenie spowodowane przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego Ubezpieczony - niezależnie od swojej woli - doznał uszkodzenia ciała, uszczerbku na zdrowiu lub zmarł;
14. **OBŚUNIĘCIE SIĘ ZIEMI** to widoczne zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, przy czym:
 - a) zapadanie się ziemi - widoczne obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie,
 - b) usuwanie się ziemi - nie spowodowane działalnością ludzką widoczne ruchy mas ziemi na stokach;
15. **OKRES EKSPLOATACJI POJAZDU** to okres liczony od daty zakupu wolnobieżnego pojazdu rolniczego przez pierwszego właściciela dokonanego w roku jego produkcji do pierwszego dnia okresu ubezpieczenia. Jeżeli data zakupu nie jest znana lub zakup nastąpił po roku produkcji, wówczas okres eksploatacji liczony jest od dnia 31 grudnia roku produkcji pojazdu. Ustalony tak okres eksploatacji obowiązuje przez cały dwunastomiesięczny okres ubezpieczenia;
16. **OSOBA BLISKA** to małżonek, osoba pozostająca w konkubinacie, rodzeństwo, wstępni, zstępni, teściowie, zięciowie, synowie, szwagrowie, szwagierki, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposobieni i przysposabiający Ubezpieczonego. Osobą bliską jest również pomoc domowa, która na stałe mieszka z Ubezpieczonym i prowadzi z nim wspólne gospodarstwo domowe;
17. **OSOBA PRACUJĄCA W GOSPODARSTWIE ROLNYM** to osoba zatrudniona przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia;
18. **OSOBA UPRAWNIONA** osoba wskazana przez Ubezpieczonego lub osoba określona w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia, uprawniona do odbioru świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego;
19. **OSOBY TRZECIE** to wszystkie podmioty pozostające poza stosunkiem ubezpieczenia, wynikającym z umowy ubezpieczenia zawartej z zakładem ubezpieczeń;
20. **PAPIERY WARTOŚCIOWE** to czeki, weksle, obligacje, akcje, konosamenty, akredytywy dokumentowe oraz inne dokumenty zastępujące gotówkę;
21. **PODTOPIENIE** to zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych;
22. **PORAŻENIE PRĄDEM ELEKTRYCZNYM** to działanie prądu elektrycznego powodujące śmierć lub konieczność uboju porażonego zwierzęcia;
23. **POWÓDZ** to zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących lub w następstwie podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych;
24. **POŻAR** to działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i mógł się rozprzestrzenić o własnej sile;
25. **PRZEDSIĘBIORCA** to osoba fizyczna, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową;
26. **PRZEPIĘCIE** to nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej w wyniku wyładowań atmosferycznych (np. burzy);
27. **PRZEDSTAWICIEL ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ** to Agent działający na rzecz zakładu ubezpieczeń, osoba fizyczna przy pomocy której Agent wykonuje czynności agencyjne lub pracownik zakładu ubezpieczeń;
28. **PRZESTĘPSTWO** to czyn człowieka zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia, pod groźbą kary, jako zbrodnia lub występki, bezprawni, zawiniony i społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy;
29. **PRZYWŁASZCZENIE** to zachowanie wyczerpujące znamiona czynu określonego w art. 284 k.k., polegające na rozporządzeniu jak swoją cudzą rzeczą ruchomą lub cudzym prawem majątkowym;
30. **ROZBÓJ** to zabór mienia przy użyciu przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego (lub jego osoby bliskiej) albo doprowadzeniu Ubezpieczonego (lub jego osoby bliskiej) do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
31. **RUCHOMOŚCI DOMOWE** to:
 - a) urządzenia i przedmioty użytku domowego, zapasy gospodarstwa domowego oraz ubrania i inne przedmioty osobiste,
 - b) meble wszelkiego rodzaju (w tym również zamontowane lub wbudowane w sposób trwały),
 - c) sprzęt audiowizualny, fotograficzny, elektroniczny i komputerowy oraz instrumenty muzyczne,
 - d) wartości pieniężne,
 - e) wózki inwalidzkie nie podlegające rejestracji oraz sprzęt rehabilitacyjny,
 - f) sprzęt turystyczny i sportowy,
 - g) części zamienne do samochodów, motocykli i motorowerów;
32. **SIEDLIŠKO GOSPODARSTWA ROLNEGO** to zabudowa zagrodowa gospodarstwa rolnego;
33. **STAŁE ELEMENTY DOMU JEDNORODZINNEGO** to części zamontowane lub wbudowane w sposób trwały:
 - a) elementy zabudowy wewnętrznej np. antresole, piec i kominki oraz ścianki działowe o konstrukcji szkieletowej (np. gipsowo-kartonowe),
 - b) okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne (łącznie z oszkleniami, zamknięciami i urządzeniami zabezpieczającymi), parapety wewnętrzne,
 - c) wszelkie instalacje np. wodno-kanalizacyjna, elektryczna, gazowa lub grzewcza wraz z wyposażeniem,
 - d) elementy dekoracyjne, np. tynki wewnętrzne, powłoki malarskie, wszelkiego rodzaju okleiny czy wykładziny sufitów, ścian, schodów i podłóg,
 - e) zewnętrzne i wewnętrzne kraty, żaluzje i rolety oraz urządzenia sygnalizacji alarmowej;
34. **STRAJK** to zbiorowe, dobrowolne wstrzymanie pracy przez pracowników na pewien czas w jednym lub kilku zakładach pracy lub instytucjach, będące wyrazem protestu, np. politycznego, ekonomicznego oraz żądania zmian;
35. **SZKODA** to powstała bezpośrednio wskutek wypadku objętego umową ubezpieczenia: niemajątkowe następstwo wypadku (szkoda na osobie) lub uszczerbek majątkowy (szkoda w mieniu);

36. **SZKODA CAŁKOWITA** to szkoda powstała wskutek kradzieży całego wolnobieżnego pojazdu rolniczego, jego całkowitego zniszczenia lub takiego uszkodzenia, że koszt naprawy ustalony zgodnie z postanowieniami § 25 przekracza 70% wartości rynkowej pojazdu z dnia powstania szkody;
37. **SZKODA CZĘŚCIOWA** to szkoda powstała wskutek kradzieży części wolnobieżnego pojazdu rolniczego, jego częściowego zniszczenia lub uszkodzenia, którego koszt naprawy ustalony zgodnie z postanowieniami § 25 nie przekracza 70% wartości rynkowej pojazdu z dnia powstania szkody;
38. **SZKODY WODOCIĄGOWE** to szkody powstałe wskutek:
- wydostania się wody (a także pary lub płynów) w związku z awarią sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej;
 - cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej;
39. **TERRORYZM** to nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy oraz skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych;
40. **TRZĘSIENIE ZIEMI** to niewywołane przez działalność człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu;
41. **UBEZPIECZAJĄCY** to strona umowy ubezpieczenia, osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, zawierająca umowę ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń;
42. **UBEZPIECZONY** to osoba, na której rachunek została zawarta umowa ubezpieczenia i która w tej roli została wskazana w umowie ubezpieczenia;
43. **UDERZENIE PIORUNA** to działanie elektryczności atmosferycznej na ubezpieczone mienie;
44. **UDZIAŁ WŁASNY** to kwota, o którą zakład ubezpieczeń zmniejsza wypłacane odszkodowanie;
45. **UPADEK DRZEWA** to niebędące następstwem działalności ludzkiej przewrócenie się rosnących drzew lub ich części na ubezpieczone mienie;
46. **UPADEK STATKU POWIETRZNEGO** to katastrofa lub przymusowe lądowanie zalagowego statku powietrznego, a także upadek jego części lub ładunku;
47. **WARTOŚCI PIENIĘŻNE** to banknoty i monety polskie oraz zagraniczne, a także wyroby ze złota, srebra, kamieni szlachetnych i pereł, jak również platyny i pozostałych metali z grupy platynowców oraz monety złote i srebrne;
48. **WARTOŚĆ RYNKOWA** w ubezpieczeniu mienia w gospodarstwie rolnym to wartość odpowiadająca cenie zakupu lub sprzedaży na rynku lokalnym;
49. **WARTOŚĆ RYNKOWA WOLNOBIEŻNEGO POJAZDU ROLNICZEGO** to wartość ustalona na podstawie notowań rynkowych cen pojazdów danego rodzaju obowiązujących na terenie Polski, z uwzględnieniem cech indywidualnych, tym: roku produkcji, wyposażenia, parametrów technicznych, okresu eksploatacji i stanu technicznego pojazdu;
50. **WARTOŚĆ RZECZYWISTA** to wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach, pomniejszona o stopień jego technicznego zużycia;
51. **WOLNOBIEŻNE POJAZDY ROLNICZE** to kombajny i inne maszyny rolnicze napędzane umieszczonym na nich silnikami zasilanym z własnego źródła energii (z wyłączeniem ciągników rolniczych), których konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, wraz z urządzeniami i wyposażeniem fabrycznym;
52. **WOLNOBIEŻNY POJAZD ROLNICZY NIELEGALNIE WPROWADZONY NA POLSKI OBSZAR CELNY** to pojazd:
- niedostarczony do miejsca odprawy celnej lub niezgłoszony do tej odprawy,
 - wprowadzony do kraju z zachowaniem obowiązku określonego w pkt. 1), lecz bez zachowania obowiązku podania w zgłoszeniu celnym prawdziwych informacji o pojeździe lub o wcześniejszych właścicielach;
53. **WYBUCH** to gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników. Warunkiem uznania wypadku za wybuch jest rozdarcie ściany tych naczyń i zbiorników w takich rozmiarach, że wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
54. **WYPADEK** to zdarzenie powodujące powstanie szkody w czasie trwania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń;
55. **WYPOSAŻENIE DODATKOWE WOLNOBIEŻNEGO POJAZDU ROLNICZEGO** to urządzenia do składowania pojazdu, które nie są montowane standardowo przez producenta w warunkach montażu fabrycznego lub generalnego importera pojazdu do Polski ze względu na przepisy dotyczące zasad homologacji dla danej marki i rodzaju pojazdu;
56. **ZALANIE** to szkody powstałe wskutek:
- wydostania się wody (a także pary lub płynów) w związku z awarią sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej;
 - wydostawania się wody z urządzeń domowych, takich jak pralki, wiórki, zmywarki, na skutek awarii tych urządzeń;
 - cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej;
 - nieumyślnego pozostawienia otwartych kurków w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych na skutek przerwy w dopływie wody;
 - działania osób trzecich poza miejscem ubezpieczenia;
 - opadów atmosferycznych, tj. wodą pochodzącą z naturalnych opadów w postaci deszczu lub topniejącego śniegu bądź gradu;
 - wydostawania się wody ze stłuczonego, rozszczelnionego akwarium lub urządzeń stanowiących jego wyposażenie na skutek ich awarii;
 - samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowych lub zraszaczowych z wyłączeniem przypadków będących następstwem prób prawidłowego funkcjonowania, naprawy, przebudowy, modernizacji instalacji lub budynku;
57. **ZAMEK WIELOZASTAWKOWY** to zamek, do którego klucz posiada w łopatkę więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu;
58. **ZAMIESZKI** to gwałtowne demonstracje lub wrocie akcje skierowane przeciwko władzy, których celem jest zmiana istniejącego porządku prawnego;
59. **ZIEMIOPŁODY** to plony roślin zebrane i złożone w budynkach lub piwnicach należących do Ubezpieczonego;
60. **ZWIERZĘTA DOMOWE** to zwierzęta zwyczajowo hodowane w warunkach domowych, takie jak psy, koty, rybki akwariowe, z wyłączeniem zwierząt gospodarskich oraz innych zwierząt hodowanych w celach handlowych lub gospodarczych;
61. **ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE** to konie, bydło, trzoda chlewna, owce, kozy, króliki, drób i zwierzęta futerkowe w chowie domowym.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

1. Ubezpieczenie obejmuje następujące mienie określone w umowie ubezpieczenia i znajdujące się na terenie siedliska gospodarstwa rolnego:
 - 1) mienie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
 - 2) ziemiopłody,
 - 3) zwierzęta gospodarskie oraz zwierzęta domowe,
 - 4) ruchomości domowe oraz stałe elementy domu jednorodzinnego.
2. Ubezpieczeniem objęte jest mienie stanowiące własność lub będące w posiadaniu (na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego) Ubezpieczonego lub osób pracujących w gospodarstwie rolnym, jak również jego osób wspólnie z nim zamieszkujących i prowadzących wspólne gospodarstwo domowe.
3. Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów domu jednorodzinnego, dotyczy wyłącznie przedmiotów, które znajdują się w domu jednorodzinnym wskazanym w umowie ubezpieczenia.

§ 5

1. Mienie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, ziemiopłody oraz zwierzęta gospodarskie i domowe są ubezpieczone na wypadek szkód powstałych w wyniku:
 - 1) pożaru,
 - 2) huraganu,
 - 3) powodzi,
 - 4) podtopienia,
 - 5) deszczu nawalnego,
 - 6) gradu,
 - 7) uderzenia pioruna,
 - 8) wybuchu,
 - 9) obsunięcia się ziemi,
 - 10) trzęsienia ziemi,
 - 11) lawiny,
 - 12) upadku drzewa,
 - 13) upadku statku powietrznego.
2. Zwierzęta gospodarskie i domowe ubezpieczone są również od szkód powstałych w wyniku porażenia prądem elektrycznym.
3. Ruchomości domowe oraz stałe elementy domu jednorodzinnego są ubezpieczone od szkód powstałych wskutek:
 - 1) pożaru,
 - 2) dymu i sadzy,
 - 3) huraganu,
 - 4) powodzi,
 - 5) podtopienia,
 - 6) deszczu nawalnego,
 - 7) gradu,
 - 8) uderzenia pioruna,
 - 9) wybuchu,
 - 10) obsunięcia się ziemi,

- 11) trzęsienia ziemi,
- 12) lawiny,
- 13) upadku drzewa,
- 14) upadku statku powietrznego,
- 15) zalania,
- 16) przepięcia,
- 17) kradzieży z włamaniem,
- 18) rozboju,
- 19) dewastacji.

§ 6

Po opłaceniu dodatkowej składki mienie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, ziemiopłody oraz zwierzęta gospodarskie i domowe mogą zostać objęte ubezpieczeniem również od szkód wodociągowych.

§ 7

Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych wskutek akcji gaśniczej, wyburzenia lub odgruzowywania, prowadzonych w związku z wystąpieniem wypadków objętych zakresem ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 8

Mieniem nieobjętym ochroną ubezpieczeniową w ubezpieczeniu mienia w gospodarstwie rolnym są:

- 1) mienie znajdujące się w budynkach przeznaczonych do rozbiórki,
- 2) mienie w namiotach, szklarniach, tunelach foliowych oraz inspektach,
- 3) mienie znajdujące się w loggiach oraz na balkonach i tarasach,
- 4) mienie skonfiskowane, zajęte lub zarekwirowane na mocy prawomocnego orzeczenia sądu lub decyzji organów władzy państwowej albo samorządowej,
- 5) mienie przyjęte na przechowanie,
- 6) mienie związane z produkcją szklarniową, przemysłową, działalnością usługową, rzemieślniczą lub handlową,
- 7) drób i zwierzęta futerkowe w produkcji fermowej, ryby w hodowli i chowie stawowym, zwierzęta laboratoryjne, a także produkty uzyskane od tych zwierząt,
- 8) urządzenia stawowe oraz mienie związane z produkcją fermową drobiu i zwierząt futerkowych,
- 9) pszczoły i ule pszczele,
- 10) zwierzęta nie oznakowane jeżeli obowiązek ich oznakowania wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa,
- 11) pojazdy podlegające rejestracji zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, motorowery i wózki inwalidzkie z własnym napędem,
- 12) wolnobieżne pojazdy rolnicze,
- 13) grzyby i grzybnie oraz mienie związane z ich produkcją,
- 14) srebro, złoto i platyna - zarówno w złomie, jak i w sztabach,
- 15) kamienie szlachetne, półszlachetne, syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne (perły, bursztyny, korale) nie stanowiące wyrobu użytkowego,

- 16) antyki, dzieła sztuki oraz zbiory kolekcjonerskie,
- 17) broń wszelkiego rodzaju oraz trofea łowieckie,
- 18) dokumenty i rękopisy,
- 19) programy komputerowe i dane na nośnikach wszelkiego rodzaju,
- 20) papiery wartościowe i karty płatnicze wszelkiego rodzaju,
- 21) paliwa napędowe,
- 22) sprzęt audiowizualny, fotograficzny, elektroniczny i komputerowy, instrumenty muzyczne oraz wartości pieniężne znajdujące się w pomieszczeniach innych niż dom jednorodzinny wskazany w umowie ubezpieczenia,
- 23) w wartościach pieniężnych, jeżeli dom jednorodzinny był nie zamieszkały przez okres dłuższy niż 30 dni.

§ 9

Ubezpieczenie mienia w gospodarstwie rolnym nie obejmuje ponadto szkód powstałych na skutek:

- 1) zawilgocenia lub zalania spowodowanego nieszczelnością instalacji wodno-kanalizacyjnej, okien, dachu, ścian lub urządzeń odprowadzających wodę z dachu, ścian, tarasów i balkonów, jeżeli ich konserwacja należała do obowiązków Ubezpieczonego, który działając starannie, powinien był wiedzieć o powstałych nieszczelnościach lub jeżeli wiedział o ich istnieniu, a nie zgłosił właścicielowi, zarządcy lub administratorowi budynku pisemnego żądania ich usunięcia,
 - 2) pomalowania ubezpieczonego mienia (np. graffiti),
 - 3) obsunięcia się ziemi, gdy są to szkody:
 - a) górnicze w rozumieniu prawa geologicznego i górniczego,
 - b) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
 - 4) wybuchu:
 - a) wywołanego lub winy umyślnej przez Ubezpieczonego,
 - b) w silniku, jeżeli wybuch jest rezultatem normalnej jego pracy,
 - 5) deszczu nawalnego lub gradu w mieniu przechowywanym pod gołym niebem lub pod wiatą, jeżeli mienie to ze względu na jego rodzaj lub przeznaczenie powinno być przechowywane w pomieszczeniu posiadającym dach i ściany zewnętrzne.
3. Ubezpieczony ma ponadto obowiązek:
 - 1) zapewnić należyte zabezpieczenie mienia, w tym przestrzegać przepisów dotyczących jego ochrony, przechowywania i eksploatacji oraz zapobiegających powstaniu szkody,
 - 2) przestrzegać przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz o dozorze technicznym,
 - 3) stosować się do zaleceń i wymagań producentów lub dostawców urządzeń technicznych oraz do innych przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody,
 - 4) dbać o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub cieczę oraz odpowiednio stosować środki ochronne w celu ich zabezpieczenia przed mrozem.
 4. Jeżeli Ubezpieczony, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, nie dopełni obowiązków wymienionych w ust. 1-3, zakład ubezpieczeń odmówi wypłaty odszkodowania w całości lub części za szkodę powstałą z tego powodu - o ile niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody, ustalenie przyczyny wypadku lub jego okoliczności oraz wysokości odszkodowania i pozostaje w jakimkolwiek związku przyczynowym z powstałą szkodą.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 10

1. Ubezpieczony zobowiązany jest do należytego zabezpieczenia i konserwacji mienia.
2. Mienie jest należyście zabezpieczone, jeżeli:
 - 1) wszystkie wejścia do domu jednorodzinnego są zabezpieczone pełnymi, prawidłowo (zgodnie z instrukcją producenta) zamontowanymi drzwiami zewnętrznymi (lub zawierającymi elementy szklane, o ile wskutek ich uszkodzenia nie można otworzyć zamka lub wejść do domu jednorodzinnego), które są zamknięte na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe lub jeden posiadający certyfikat wykonania zgodnie z klasą odporności na włamanie lub zamek wielopunktowy. Warunek spełnia także zabezpieczenie drzwiami o podwyższonej odporności na włamanie z jednym zamkiem wielozastawkowym. Certyfikaty muszą być wydane przez instytucję uprawnioną do tego przez Polskie Centrum Akredytacji,

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 11

1. Suma ubezpieczenia jest górną granicą odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.
2. Sumę ubezpieczenia dla ruchomości domowych (z wyjątkiem mienia wymienionego w ust. 3) i stałych elementów domu jednorodzinnego określa Ubezpieczający na podstawie ich wartości rzeczywistej z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
3. Podstawą określenia sumy ubezpieczenia dla wymienionych poniżej kategorii ruchomości domowych jest:
 - 1) dla wyrobów ze złota, srebra, kamieni szlachetnych i pereł, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców oraz monet złotych i srebrnych - wartość rynkowa z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia,

- 2) dla pozostałych wartości pieniężnych - wartość nominalna z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według tabeli A lub tabeli B średniego kursu walut obcych w złotych ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia).
 4. Suma ubezpieczenia mienia związanego z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, ziemiopłodów oraz zwierząt gospodarskich i domowych powinna odpowiadać najwyższej dziennej wartości mienia przewidywanej w okresie ubezpieczenia.
 5. Suma ubezpieczenia, ulega każdorazowo zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania (konsumpcja sumy ubezpieczenia). W przypadku całkowitego wykorzystania sumy ubezpieczenia zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe po całkowitym wykorzystaniu sumy ubezpieczenia.
3. Rozmiar szkody i wysokość odszkodowania zakład ubezpieczeń określa w granicach sum ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności określonych w § 16 dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia, na podstawie cen z dnia powstania szkody, w oparciu o:
 - 1) rachunki lub faktury wykonawcy wraz z kosztorysem lub
 - 2) kalkulacje poszkodowanego, który szkodę usunął lub zamierza usunąć własnymi siłami, lub
 - 3) kalkulacje sporządzoną przez zakład ubezpieczeń na podstawie ogólnodostępnych katalogów nakładów rzeczowych stosowanych do wycen remontów i napraw.
 4. Wartość szkody nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia, ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2 oraz § 11.
 5. Wartość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.

§ 12

1. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów domu jednorodzinnego nie może być niższa niż 2000 zł ani wyższa niż 30 000 zł i musi stanowić wielokrotność 1000 zł.
2. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia mienia związanego z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, ziemiopłodów oraz zwierząt gospodarskich i domowych nie może być niższa niż 10 000 zł ani wyższa niż 200 000 zł i musi stanowić wielokrotność 1000 zł.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU SZKODY

§ 13

1. Wartość szkody i należne odszkodowanie jest ustalane według cen z dnia powstania szkody.
2. W przypadku uszkodzenia wymienionego poniżej ubezpieczonego mienia rozmiar szkody i wysokość należnego odszkodowania zakład ubezpieczeń określa dla:
 - 1) mienia związanego z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, ruchomości domowych oraz stałych elementów domu jednorodzinnego (z wyjątkiem mienia wymienionego w pkt. 2)-4) - według wartości rzeczywistej mienia albo według kosztów naprawy,
 - 2) wyrobów ze złota, srebra, kamieni szlachetnych i pereł, platyny oraz pozostałych metali z grupy platynowców - według cen zakupu lub kosztów wytworzenia i rynkowej ceny materiałów, z których zostały wykonane, albo według kosztów naprawy,
 - 3) monet złotych i srebrnych - według wartości złomu, za wyjątkiem monet stanowiących prawny środek płatniczy, których nominalna wartość jest wyższa od wartości złomu, wówczas za wartość szkody przyjmuje się wartość nominalną tych monet,
 - 4) pozostałych wartości pieniężnych - według wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według tabeli A lub tabeli B średniego kursu walut obcych w złotych ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu powstania szkody),
 - 5) ziemiopłodów oraz bydła, koni, kóz, owiec, królików i drobiu - według średnich arytmetycznych cen rynkowych stosowanych w miejscu powstania szkody,
 - 6) trzody chlewnej i młodego bydła rzeźnego - według wagi zwierzęcia i średniej arytmetycznej ceny skupu za kilogram stosowanych w miejscu powstania szkody,
 - 7) zwierząt hodowlanych oraz zwierząt domowych - według wartości rynkowej zwierząt ustalonej na podstawie dokumentacji hodowlanej i użytkowej przedłożonej przez Ubezpieczonego.

§ 14

Przy ustalaniu wartości szkody nie uwzględnia się:

- 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
- 2) kosztów wynikających z niedostępności części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, jeżeli naprawy można dokonać przy użyciu innych części lub materiałów zastępczych, dostępnych na rynku,
- 3) kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody lub powietrza oraz rekultywację gruntów.

§ 15

Odszkodowanie - w granicach sum ubezpieczenia - obejmuje:

- 1) utratę, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, które nastąpiło w wyniku wypadków objętych ochroną ubezpieczeniową do kwoty odpowiadającej wartości szkody,
- 2) koszty usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach do 5% rozmiaru szkody.

§ 16

1. Odszkodowanie to kwota odpowiadająca wysokości szkody w granicach sumy ubezpieczenia, o której mowa w § 11, z zastrzeżeniem ust. 2-3.
2. Zakład ubezpieczeń w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów domu jednorodzinnego odpowiada do wysokości:
 - 1) 70% sumy ubezpieczenia - za sprzęt audiowizualny, fotograficzny, elektroniczny i komputerowy oraz instrumenty muzyczne,
 - 2) 50% sumy ubezpieczenia - za stałe elementy domu jednorodzinnego,
 - 3) 40% sumy ubezpieczenia - za wyroby ze srebra, złota, kamieni szlachetnych i pereł, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców oraz monety złote i srebrne,
 - 4) 10% sumy ubezpieczenia - za części zamienne do samochodów, motocykli i motorowerów, jak również sprzętu rolniczego,
 - 5) 5% sumy ubezpieczenia - za pozostałe wartości pieniężne,
 - 6) 100% sumy ubezpieczenia - za pozostałe mienie objęte ochroną ubezpieczeniową.
3. Odszkodowanie za szkody spowodowane przez powódź nie może przekroczyć 80% sumy ubezpieczenia ustalonej dla danego rodzaju mienia.

§ 17

Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka w dwóch lub więcej zakładach ubezpieczeń na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody.

UBEZPIECZENIE WOLNOBIEŻNYCH POJAZDÓW ROLNICZYCH OD UTRATY, ZNISZCZENIA LUB USZKODZENIA (AGROCASCO)

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 18

Ubezpieczenie obejmuje określone w umowie ubezpieczenia wolnobieżne pojazdy rolnicze (zwane dalej pojazdami) stanowiące własność Ubezpieczonego.

§ 19

1. W zależności od wyboru dokonanego przez Ubezpieczającego ubezpieczenie może zostać zawarte w wariantach: podstawowym lub pełnym.
2. W wariancie podstawowym pojazd ubezpieczony jest na wypadek powstania w nim szkody częściowej lub całkowitej na skutek pożaru, w trakcie prowadzonych przez Ubezpieczonego prac polowych.
3. W wariancie pełnym pojazd ubezpieczony jest na wypadek powstania w nim:
 - 1) szkody częściowej lub całkowitej na skutek następujących wypadków:
 - a) pożaru,
 - b) wybuchu,
 - c) uderzenia pioruna,
 - d) huraganu,
 - e) obsunięcia się ziemi,
 - f) trzęsienia ziemi,
 - g) podtopienia,
 - h) powodzi,
 - i) gradu,
 - j) lawiny,
 - k) upadku statku powietrznego,
 - l) zderzenia się pojazdów,
 - m) uszkodzenia spowodowanego nagłym działaniem siły mechanicznej w chwili zetknięcia się pojazdu z osobami, zwierzętami lub przedmiotami z zewnątrz pojazdu,
 - n) nagłego działania czynnika termicznego lub chemicznego pochodzącego z zewnątrz pojazdu,
 - o) uszkodzenia pojazdu przez osoby trzecie,
 - 2) szkody całkowitej na skutek kradzieży z włamaniem z miejsca postoju lub garażowania.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe na terenie Polski.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 20

1. Ubezpieczeniem nie są objęte:
 - 1) pojazdy podlegające rejestracji zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa,
 - 2) pojazdy złożone poza firmą producenta (tzw. składaki),
 - 3) pojazdy wykonane systemem gospodarczym (tzw. SAM),
 - 4) pojazdy o wartości rynkowej przekraczającej 300 000 zł,
 - 5) pojazdy będące w 31 roku eksploatacji lub starsze, chyba że umowa ubezpieczenia jest kontynuacją poprzedniej, bezszkodowej umowy ubezpieczenia, zawartej z zakładem ubezpieczeń,
 - 6) pojazdy typu Quad,
 - 7) wózki widłowe.
2. Zakład ubezpieczeń nie odpowiada za szkody:
 - 1) dotyczące materiałów pędnych, eksploatacyjnych lub smarnych,
 - 2) których wartość nie przekracza 500 zł lub 1% sumy ubezpieczenia, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa,
 - 3) polegające na spadku wartości handlowej pojazdu w następstwie wystąpienia szkody,
 - 4) polegające na kradzieży jedynie części ubezpieczonego pojazdu,
 - 5) będące następstwem użytkowania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem, a także zaistniałe wskutek niewłaściwego załadowania i rozładowania oraz przewożenia ładunku,
 - 6) polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu ogumienia, chyba że powstały one jednocześnie z uszkodzeniem lub zniszczeniem innych części pojazdu, za uszkodzenie których wypłacane jest odszkodowanie,
 - 7) w postaci utraconych zysków oraz poniesionych strat wynikających ze zobowiązań i umów Ubezpieczonego,
 - 8) w pojazdach, których nabycie jest potwierdzone sfałszowanymi dowodami nabycia,
 - 9) w pojeździe, jeżeli Ubezpieczony nie może przedłożyć zakładowy ubezpieczeń dokumentów potwierdzających jego pochodzenie i nabycie tzn. faktury zakupu, umowy sprzedaży lub innego dokumentu nabycia potwierdzonego przez Urząd Skarbowy,
 - 10) w pojazdach będących przedmiotem leasingu,
 - 11) w pojazdach oddanych do sprzedaży komisowej,
 - 12) w pojazdach wolnobieżnych nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje także szkód powstałych:
 - 1) podczas transportu pojazdu, za wyjątkiem szkód w pojedynczych podzespołach lub elementach pojazdu stanowiących jego część składową, które zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa powinny być transportowane na przyczepach,
 - 2) podczas używania pojazdu przez Ubezpieczonego lub uprawnionego kierującego jako narzędzia przestępstwa,
 - 3) w czasie używania pojazdu w związku z obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska lub innych podmiotów, a także powstałe w pojazdach uczestniczących w akcjach protestacyjnych i blokadach dróg,

- 4) w pojeździe, którego kierujący w chwili wypadku nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania tym pojazdem, o ile posiadanie takich uprawnień jest wymagane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa, jeżeli tym kierującym był właściciel pojazdu, lub osoba z którą właściciel pojazdu pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym albo inna osoba upoważniona do użytkowania pojazdu (chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody),
- 5) wskutek kradzieży z włamaniem, jeżeli nie zostały spełnione minimalne wymogi zabezpieczenia pojazdów określone w § 22,
- 6) w pojeździe, którego kierujący w chwili wypadku lub przyjeździe na miejsce wypadku jednostki policji znajdował się w stanie nietrzeźwości lub stanie wskazującym na spożycie alkoholu, był pod wpływem narkotyków lub innych podobnie działających środków, a także gdy kierujący pojazdem bez uzasadnionej przyczyny oddalił się z miejsca wypadku, jeżeli tym kierującym był właściciel pojazdu, lub osoba z którą właściciel pojazdu pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym albo inna osoba upoważniona do użytkowania pojazdu (chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody),
- 7) w następstwie zassania cieczy przez pracujący silnik pojazdu,
- 8) podczas wykonywania napraw i konserwacji,
- 9) podczas jazd próbnych, prototypowych testów, rajdów, wyścigów, treningów, konkursów,
- 10) podczas użycia pojazdu do nauki jazdy,
- 11) w wyposażeniu dodatkowym pojazdu,
- 12) w konsekwencji utraty pojazdu na skutek przywłaszczenia.

§ 21

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód w pojazdach pochodzących z kradzieży lub innego przestępstwa, których własności Ubezpieczony nie nabył do dnia powstania szkody, chyba że właściciel wyraził zgodę na wypłatę odszkodowania na rzecz Ubezpieczonego.
2. Jeżeli właściciel nie wyraził zgody na wypłatę odszkodowania na rzecz Ubezpieczonego, zapłacona składka podlega zwrotowi.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 22

1. Należyte zabezpieczenie mienia przez Ubezpieczonego jest warunkiem odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.
2. Mienie jest należyście zabezpieczone przed kradzieżą, jeżeli dopełnione są wszystkie poniższe obowiązki:
 - 1) pojazdy muszą być przechowywane w pomieszczeniach należyście zabezpieczonych, w których wszystkie drzwi prowadzące do pomieszczeń powinny być w dobrym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi. Drzwi powinny być zaopatrzone w co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową. Przy drzwiach dwuskrzydłowych (zawieszonych na zawiasach lub rozsuwanych na prowadnicach), jedno skrzydło powinno być unieruchomione zasuwami od góry i od dołu,
 - 2) klucze do pomieszczenia, w którym znajdują się ubezpieczone pojazdy powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym. W razie zgubienia kluczy albo ich kradzieży (także zapasowych), Ubezpieczony po otrzymaniu o tym wiadomości, zobowiązany jest bezzwłocznie zmienić zamknięcia,

- 3) za miejsce przechowywania należyście zabezpieczone uważa się również place składowe i podwórza trwale ogrodzone będące miejscem postoju pojazdów, gdzie wszystkie bramy zamykane są co najmniej na kłódkę wielozastawkową,
 - 4) pojazdy przechowywane w miejscach określonych w pkt. 1) i 3) nie mogą mieć kluczyków w stacyjkach zapłonowych, a wszystkie drzwi w tych pojazdach powinny być zamknięte na zamek fabryczny lub w inny sposób zabezpieczone od zewnątrz.
3. Ubezpieczyciel ze względu na potrzeby bezpieczeństwa może polecić Ubezpieczającemu wprowadzenie dodatkowych zabezpieczeń.
 4. Obowiązkiem Ubezpieczonego jest również przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, budowlanych oraz wymagań dotyczących eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 23

1. Sumę ubezpieczenia deklaruje Ubezpieczający. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości rynkowej pojazdu z uwzględnieniem podatku VAT na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Sumę ubezpieczenia pojazdu fabrycznie nowego, zakupionego u autoryzowanego dealera zajmującego się zawodowo sprzedażą pojazdów danego producenta, można zadeklarować także w wysokości równej kwocie określonej w fakturze sprzedaży tego pojazdu powiększonej o podatek VAT, jednak nie później niż w terminie jednego miesiąca od daty wystawienia faktury. Tak ustalona suma ubezpieczenia jest uznawana przez zakład ubezpieczeń za wartość rynkową pojazdu przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia tego pojazdu pod warunkiem, że do dnia szkody pojazd nie uległ uszkodzeniu.
3. Jeżeli właściciel pojazdu jest uprawniony do odliczenia podatku VAT naliczonego przy jego nabyciu, suma ubezpieczenia może być określona bez uwzględnienia podatku VAT.
4. Suma ubezpieczenia jest górnym limitem odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.
5. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania (konsumpcja sumy ubezpieczenia). W przypadku całkowitego wyczerpania sumy ubezpieczenia stosunek ubezpieczenia wygasa.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU SZKODY

§ 24

1. Zakład ubezpieczeń odpowiada za szkody pozostające w bezpośrednim związku z wypadkami określonymi w umowie ubezpieczenia.
2. W przypadku szkody całkowitej - jej wartość ustalona będzie w kwocie równej wartości rynkowej pojazdu z dnia powstania szkody (z zastrzeżeniem postanowień §§ 25-30).
3. W przypadku szkody częściowej zakład ubezpieczeń ustala jej wartość w kwocie odpowiadającej kosztom naprawy:
 - 1) kwotę tą ustala się na podstawie cen usług i części zamiennych obowiązujących na terenie Polski w dniu powstania szkody z zastrzeżeniem §§ 25-30,
 - 2) wartość ta obejmuje koszty naprawy zgodnie z uszkodzonymi opisanymi w protokole oględzin pojazdu (ocenie technicznej) oraz określonym we wskazanej ocenie technicznej sposobem usunięcia tych uszkodzeń.

§ 25

- Ustalenie wartości szkody następuje na podstawie:
 - wyceny (kosztorysu) dokonanej z uwzględnieniem średnich arytmetycznych cen rynkowych usług oraz części zamiennych (bez uwzględnienia podatku VAT),
 - faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z zakładem ubezpieczeń kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, w oparciu o średnie arytmetyczne ceny rynkowe usług oraz części zamiennych.
- Jeżeli całkowite koszty naprawy pojazdu przekraczają wartość ustaloną na podstawie wyceny dokonanej przez zakład ubezpieczeń, ich uwzględnienie przy ustaleniu wartości szkody (w tym również wysokości podatku VAT) wymaga przedłożenia przez Ubezpieczonego kompletu faktur dotyczących robocizny, części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych).
- W razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z zakładem ubezpieczeń, koszty naprawy podlegają ograniczeniu do wysokości wyceny, o której mowa w ust. 1 pkt 1).

§ 26

- Wartość szkody w częściach zamiennych, które muszą być wymienione nie może być wyższa od cen nowych części pochodzących od producenta pojazdu, pomniejszonych o następujący stopień zużycia eksploatacyjnego, uzależniony od okresu użytkowania pojazdu:

Okres eksploatacji pojazdu	Zużycie eksploatacyjne wyrażone w procentach wartości części zakwalifikowanych do wymiany
Do 3 lat (włącznie)	15%
Powyżej 3 do 4 lat (włącznie)	20%
Powyżej 4 do 5 lat (włącznie)	30%
Powyżej 5 do 6 lat (włącznie)	40%
Powyżej 6 do 7 lat (włącznie)	45%
Powyżej 7 do 8 lat (włącznie)	50%
Powyżej 8 do 10 lat (włącznie)	55%
Powyżej 10 do 15 lat (włącznie)	60%
Powyżej 15 lat	70%

- Jeżeli w okresie eksploatacji pojazdu dokonano wymiany części, których wartość została udokumentowana rachunkami, wysokość zużycia eksploatacyjnego ustalana jest indywidualnie przy uwzględnieniu okresu użytkowania tych części.

§ 27

- Przy wymianie całego nadwozia lub kabiny pojazdu, do ustalenia wartości szkody przyjmuje się cenę nowych elementów pomniejszoną o stopień zużycia eksploatacyjnego obliczany wg stawki 10% za każdy rok okresu eksploatacji pojazdu. Łączna wysokość zużycia eksploatacyjnego nie może być wyższa niż 80%.
- Za nadwozie uważa się także kabinę kierowcy wraz z częścią ładunkową (pasażerską) pojazdu.
- Przy wymianie ogumienia, akumulatora i elementów układu wydechowego, jak również elementów ciernych układu hamulcowego do ustalenia wartości szkody przyjmuje się cenę nowego elementu, pomniejszoną o stopień jego zużycia określony w protokole oględzin.
- W przypadku stwierdzenia w elementach zakwalifikowanych do wymiany wcześniejszych uszkodzeń lub napraw, zakład ubezpieczeń obniży wartość odszkodowania za takie elementy stosownie do rozmiaru wcześniejszych ich uszkodzeń, niezależnie od zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w § 26.

§ 28

- Zakład ubezpieczeń zastrzega sobie prawo do sprawdzenia przed ustaleniem wartości szkody zgodności dokonanej naprawy z zakresem i kwalifikacją w ocenie technicznej.
- W przypadku stwierdzenia niezgodności dokonanej naprawy z zakresem i kwalifikacją zawartą w ocenie technicznej, zakład ubezpieczeń ustala wartość szkody w oparciu o faktycznie wykonany zakres i sposób naprawy nie więcej, niż określony w ocenie technicznej sporządzonej przed przystąpieniem do naprawy.

§ 29

- Wartość szkody całkowitej zmniejsza się o wartość pozostałości tj.:
 - nieszkodzonych bądź uszkodzonych w niewielkim stopniu części, które przedstawiają wartość użytkową i majątkową, a także
 - całego pojazdu lub jego zespołów w stanie uszkodzonym, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku lub sprzedaży.
- Jeżeli zakład ubezpieczeń wyraża zgodę na przeniesienie prawa własności tych pozostałości na jego rzecz, wysokość odszkodowania nie ulega pomniejszeniu.
- Wartość pozostałości pojazdu ustala się indywidualnie z uwzględnieniem sytuacji rynkowej w zakresie obrotu pojazdami (w tym również pojazdami uszkodzonymi - za pośrednictwem aukcji internetowych podmiotów specjalizujących się w sprzedaży pojazdów uszkodzonych), stopnia zużycia pojazdu oraz zakresu jego uszkodzeń, w oparciu o to samo źródło wyceny, jakie zastosowano przy określeniu wartości rynkowej pojazdu na dzień powstania szkody tj. według tych samych zasad, według których została ustalona wysokości sumy ubezpieczenia w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, zgodnie z § 23.

§ 30

- Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiedniej do wartości szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2.
- Z odszkodowania należnego Ubezpieczonemu za szkodę powstałą wskutek wypadków wymienionych w § 19 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1) zakład ubezpieczeń potrąca udział własny, którego wysokość jest uzależniona od liczby szkód, jakie Ubezpieczony zgłosił w czasie trwania danej umowy ubezpieczenia.

3. Udział własny, o którym mowa w ust. 2 wynosi odpowiednio:
 - 1) 10% wartości szkody, nie mniej niż 1000 zł w odniesieniu do drugiej szkody zgłoszonej przez Ubezpieczonego,
 - 2) 20% wartości szkody, nie mniej niż 2000 zł w odniesieniu do trzeciej i kolejnych szkód zgłoszonych przez Ubezpieczonego.
4. W przypadku szkody powstałej na skutek kradzieży pojazdu, z odszkodowania należnego Ubezpieczonemu, zakład ubezpieczeń potrąca udział własny w wysokości równej 10% wartości szkody.

§ 31

Niezależnie od odszkodowania ustalonego według zasad określonych w §§ 24-30, Ubezpieczonemu przysługuje - w granicach sumy ubezpieczenia - zwrot kosztów poniesionych na holowanie pojazdu z miejsca wypadku do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego bądź naprawy, do kwoty nie większej niż 2000 zł.

§ 32

Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka w dwóch lub więcej zakładach ubezpieczeń na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przynoszącego wysokość szkody.

UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 33

Ubezpieczenie obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków doznane przez Ubezpieczonego na terenie Polski i za granicą.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 34

1. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków nie obejmuje następstw nieszczęśliwych wypadków doznanych przez Ubezpieczonego:
 - 1) podczas popełnienia lub usiłowania popełnienia przestępstwa, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody,
 - 2) w wyniku samookaleczenia lub samobójstwa,
 - 3) w wyniku choroby alkoholowej lub innych zaburzeń psychicznych oraz zaburzeń zachowania spowodowanych użyciem środków psychoaktywnych,
 - 4) w wyniku prowadzenia pojazdu bez wymaganych uprawnień, o ile miało to wpływ na powstanie szkody,
 - 5) w wyniku uprawiania przez Ubezpieczonego sportów wysokiego ryzyka,
 - 6) w wyniku wyczynowego uprawiania sportu,
 - 7) wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia Ubezpieczonego w związku z leczeniem, bez względu na to, przez kogo leczenie było wykonywane, chyba że dotyczyło ono bezpośrednich następstw nieszczęśliwego wypadku;
 - 8) podczas uczestniczenia Ubezpieczonego w zawodach pojazdów mechanicznych, z uwzględnieniem jazd próbnych i testowych.

2. Ponadto ubezpieczenie nie obejmuje:

- 1) nieszczęśliwych wypadków, które są skutkiem pozostawania Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem narkotyków albo innych środków odurzających,
- 2) infekcji, chyba że Ubezpieczony został zakażony mikroorganizmem chorobotwórczym w wyniku ran odniesionych w nieszczęśliwym wypadku,
- 3) uszkodzeń dysków międzykręgowych i ich następstw,
- 4) zatrucí przewodu pokarmowego,
- 5) zawałów serca i udarów mózgu.

§ 35

1. Suma ubezpieczenia jest górną granicą odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.
2. Suma ubezpieczenia dla ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wynosi - w zależności od wariantu przyjętego w umowie ubezpieczenia: 5000 zł, 10 000 zł lub 15 000 zł.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU SZKODY

§ 36

Zakład ubezpieczeń wypłaca świadczenie w wysokości:

- 1) 50% sumy ubezpieczenia - w przypadku śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku, jeżeli nastąpiła ona w okresie nie dłuższym niż 2 lata od daty wypadku,
- 2) procentu sumy ubezpieczenia zgodnego z poniższą tabelą, w zależności od rodzaju trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego rezultatem zaistniałego wypadku:

Rodzaj trwałego uszczerbku	Procent sumy ubezpieczenia
Calkowity trwały uszczerbek na zdrowiu	
Calkowita, obuoczna utrata wzroku	100%
Amputacja obu kończyn górnych	100%
Calkowita, obustronna utrata sluchu	100%
Calkowita utrata mowy	100%
Porażenie calkowite obu kończyn dolnych (Paraplegia)	100%
Porażenie calkowite cztero kończynowe (Tetraplegia)	100%
Poparzenie III stopnia powyżej 20% powierzchni ciała	100%
Częściowy trwały uszczerbek na zdrowiu	
Głowa	
Utrata pełnej grubości kości czaszki na powierzchni ponad 6 cm ² .	40%
Częściowe usunięcie zuchwy lub połowy szczęki dotyczące pełnej grubości kości	40%

Rodzaj trwałego uszczerbku	Procent sumy ubezpieczenia
Utrata jednej gałki ocznej	40%
Całkowita utrata słuchu, jednostronna	30%
Kończyny górne	
Amputacja jednej kończyny górnej powyżej łokcia	65%
Amputacja przedramienia (poniżej łokcia)	60%
Całkowita amputacja jednej ręki (dłoni)	50%
Całkowita pourazowa utrata funkcji kończyny górnej	50%
Całkowita amputacja palca I (kciuka)	15%
Całkowita amputacja pięciu palców jednej ręki	40%
Kończyny dolne	
Amputacja kończyny dolnej powyżej stawu kolana	60%
Amputacja podudzia (poniżej kolana)	50%
Całkowita amputacja stopy	40%
Całkowita pourazowa utrata funkcji kończyny dolnej	40%
Skrócenie kończyny dolnej o co najmniej 5 cm (wskutek urazu)	30%
Całkowita amputacja palca I (palucha) stopy	10%
Całkowita amputacja pięciu palców jednej stopy	25%
Złamania	
Kości czaszki	8%
Kości miednicy (bez kości ogonowej)	6%
Kość udowa	6%
Kości strzałkowa, piszczelowa	4%
Kość ramieniowa	6%
Kości promieniowa, łokciowa, kości nadgarstka	4%
Kręgosłup	8%
Inne złamania	2%

§ 37

Zakład ubezpieczeń zwraca Ubezpieczonemu udokumentowane koszty zleconych przez siebie dodatkowych badań lekarskich.

§ 38

1. Ustalenie związku przyczynowego między nieszczęśliwym wypadkiem a powstałą szkodą oraz rodzajem trwałego uszczerbku na zdrowiu następuje na podstawie zgromadzonych przez zakład ubezpieczeń dowodów oraz dokumentacji medycznej.
2. Wysokość trwałego uszczerbku ustala się natychmiast po zakończeniu leczenia i rehabilitacji.
3. W razie utraty lub uszkodzenia narządu albo uszkodzenia układu, których funkcje były upośledzone przed wystąpieniem nieszczęśliwego wypadku, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się, jako różnicę między stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu przed i po nieszczęśliwym wypadku, uwzględniając wypadki, które wystąpiły w ciągu roku od daty nieszczęśliwego wypadku.
4. W razie doznania przez Ubezpieczonego kilku uszczerbków na zdrowiu, zakład ubezpieczeń wypłaca świadczenie za wszystkie uszczerbki objęte ochroną ubezpieczeniową, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia.
5. Zakład ubezpieczeń zasięga opinii konsultantów medycznych w celu ustalenia trwałego stopnia uszczerbku na zdrowiu.

§ 39

Wypłata świadczenia jest dokonywana w złotych polskich na terenie Polski.

§ 40

1. Świadczenia wypłacane są Ubezpieczonemu, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłacane jest osobie uprawnionej, chyba że umyślnie przyczyniła się do śmierci Ubezpieczonego.
3. Ubezpieczony może w każdym czasie zmienić osobę uprawnioną.
4. Jeżeli do chwili śmierci Ubezpieczonego nie wyznaczył on osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia, przysługuje ono członkom rodziny zmarłego w następującej kolejności:
 - 1) małżonkowi - w całości,
 - 2) dzieciom - w częściach równych,
 - 3) rodzicom - w częściach równych,
 - 4) innym ustawowym spadkobiercom zmarłego - w częściach równych.

KLAUZULE WSPÓLNE

WYŁĄCZENIA GENERALNE

§ 41

1. Zakład ubezpieczeń jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. Wyłączenie nie dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
2. Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osoby, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. Wyłączenie nie dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

3. Ponadto z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody spowodowane przez:

- 1) sytuacje nadzwyczajne zaistniałe na terenie, na którym znajduje się ubezpieczone mienie: działania wojenne, stan wojenny, stan wyjątkowy, wojna domowa, zamieszki, rozruchy, niepokoje społeczne, trzęsienia ziemi, strajki, lokauty oraz akty terroryzmu i sabotażu, a także konfiskata, nacjonalizacja ubezpieczonego mienia, przetrzymywanie lub zarekwirowanie mienia przez władzę,
- 2) wyjątkowe czynniki: działanie energii jądrowej lub skażenia radioaktywne, promienie laserowe i maserowe oraz pole magnetyczne i elektromagnetyczne, promieniowanie jonizacyjne, działanie broni biologicznej, chemicznej oraz skażenia chemiczne lub biologiczne,
- 3) systematyczne (to znaczy regularne i powtarzalne) działanie hałasu, wibracji, dymu, temperatury, wody lub czynników atmosferycznych, działanie hałasu, wibracji, ciepła, wody lub innych czynników,
- 4) działanie wód podziemnych, chyba że są skutkiem opadów atmosferycznych lub podtopienia,
- 5) zagrzybianie lub przemarzanie, bez względu na ich przyczynę,
- 6) zamarzanie wody w urządzeniach lub instalacjach,
- 7) wyciek lub inne formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji,
- 8) osiadanie gruntu.

WNIOSEK UBEZPIECZENIOWY

§ 42

1. Umowa ubezpieczenia zostanie zawarta na podstawie wniosku ubezpieczeniowego.

2. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) Dane Ubezpieczającego:
 - a) imię, nazwisko (nazwę) oraz adres,
 - b) PESEL - w przypadku gdy Ubezpieczający jest osobą fizyczną,
 - c) NIP (Numer Identyfikacji Podatkowej) - w przypadku gdy Ubezpieczającym jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną,
- 2) Dane Ubezpieczonego:
 - a) imię, nazwisko (nazwę) oraz adres,
 - b) PESEL,
- 3) Pozostałe dane:
 - a) miejsce ubezpieczenia,
 - b) dane ubezpieczonego mienia,
 - c) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
 - d) sumę ubezpieczenia i sposób jej ustalenia,
 - e) okres ubezpieczenia,
 - f) informację o przebiegu ubezpieczenia,
 - g) liczbę szkód z rozbiemem na poszczególne lata.

3. Zakład ubezpieczeń może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową ubezpieczenia.

4. Błędnie sporządzony wniosek, tzn.:

- 1) nie zawierający wszystkich danych określonych w ust. 2,

- 2) sporządzony nieprawidłowo lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, musi być - na wezwanie zakładu ubezpieczeń - odpowiednio uzupełniony lub sporządzony od nowa w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania.

SPOSÓB USTALANIA I OPŁACANIA SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ

§ 43

Zakład ubezpieczeń ustala wysokość składki ubezpieczeniowej po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego, na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.

§ 44

1. Przy ustalaniu wysokości składki uwzględnia się zniżkę za bezszkodową kontynuację ubezpieczenia w oferowanym przez zakład ubezpieczeń pakiecie „Moje Gospodarstwo”.
2. W ubezpieczeniu mienia:
 - 1) wysokość stawki taryfowej uzależniona jest od rodzaju ubezpieczonego mienia, zakresu ubezpieczenia oraz strefy regionalnej, w której znajduje się ubezpieczone mienie,
 - 2) przy ustalaniu składki stosuje się zniżkę za jednoczesne zawarcie (na tym samym wniosku ubezpieczeniowym) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.
3. W ubezpieczeniu wolnobieżnych pojazdów rolniczych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Agrocasco):
 - 1) wysokość stawki taryfowej uzależniona jest od rodzaju ubezpieczonego pojazdu, wariantu ubezpieczenia oraz strefy regionalnej, w której znajduje się ubezpieczone mienie,
 - 2) przy ustalaniu składki stosuje się zniżkę za jednoczesne zawarcie (na tym samym wniosku ubezpieczeniowym) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych,
 - 3) przy ustalaniu składki stosuje się zwyżkę za okres eksploatacji pojazdu.

§ 45

1. Składka ubezpieczeniowa może być płatna jednorazowo lub na wniosek Ubezpieczającego rozłożona na raty.
2. Terminem płatności składki płatnej jednorazowo lub pierwszej raty składki (w przypadku rozłożenia płatności na raty) jest data sporządzenia wniosku ubezpieczeniowego. Na wniosek Ubezpieczającego można wskazać późniejszy termin płatności składki lub jej pierwszej raty, jednakże nie dłuższy niż 60 dni od daty podpisania wniosku ubezpieczeniowego.
3. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.

OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 46

1. Okres ubezpieczenia oznacza się w umowie ubezpieczenia.
2. Początkiem okresu ubezpieczenia jest data uzgodniona przez strony umowy ubezpieczenia i wskazana w umowie ubezpieczenia.

3. Umowy ubezpieczenia zawierane są na roczny (12 miesięczny) okres ubezpieczenia.

§ 47

1. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu składki lub jej pierwszej raty.
2. Zakład ubezpieczeń może odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia, w przypadku gdy Ubezpieczający nie dopełnił obowiązku, o którym mowa w § 42 ust. 4.
3. Oświadczenie zakładu ubezpieczeń o odmowie zawarcia umowy ubezpieczenia jest jednoznaczne z niezwołanym zwrotem Ubezpieczającemu uiszczonej składki lub jej pierwszej raty.
4. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, zakład ubezpieczeń może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który udzielał ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa ubezpieczenia wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
5. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez zakład ubezpieczeń wysokości i terminie może powodować ustanie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń tylko wtedy, gdy po tym terminie zakład ubezpieczeń wezwie Ubezpieczającego do zapłaty składki z zagrożeniem, że jej brak w ciągu 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
6. Zapłata składki w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego jest uznana za dokonaną w chwili złożenia zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek zakładu ubezpieczeń - pod warunkiem że przy płatności przelewu bankowym Ubezpieczający posiadał na rachunku wystarczające środki; w innym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku zakładu ubezpieczeń odpowiednią kwotą.
7. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki umowa ubezpieczenia została zawarta, chyba że stosunek ubezpieczenia wygaś przed tym terminem.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 48

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości zakładu ubezpieczeń wszystkie znane sobie okoliczności, o które zakład ubezpieczeń pytał we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności znane przedstawicielowi. W razie zawarcia przez zakład ubezpieczeń umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie zgłaszać zakładowi ubezpieczeń wszelkie zmiany okoliczności, wymienione w ust. 1, o które zakład ubezpieczeń zapytywał we wniosku ubezpieczeniowym albo w innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia.

3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.

§ 49

Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia obowiązków, o których mowa w § 48, doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU SZKODY

§ 50

1. W razie wystąpienia wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający lub w umowie ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek również Ubezpieczony, zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub w umowie ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek również Ubezpieczony, umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, zakład ubezpieczeń jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu (nie dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków).
3. Zakład ubezpieczeń w granicach sumy ubezpieczenia, zwraca koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

§ 51

1. Ubezpieczony ma obowiązek powiadomić zakład ubezpieczeń o wypadku niezwłocznie po jego zajściu lub uzyskaniu o nim wiadomości.
2. Powiadomienie może być dokonane:
 - 1) poprzez formularz na stronie internetowej www.mtu.pl lub
 - 2) telefonicznie - poprzez infolinię zakładu ubezpieczeń pod numerem: 801 107 108 lub 58 555 62 22, lub
 - 3) pisemnie - na adres siedziby Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, 81-731 Sopot, ul. Hestii 1, lub
 - 4) za pośrednictwem przedstawiciela zakładu ubezpieczeń.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku niezwłocznego zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie lub świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło zakładowi ubezpieczeń ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

§ 52

Ponadto do obowiązków Ubezpieczonego należy:

- 1) dostarczenie zakładowi ubezpieczeń dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, wymienionych przez zakład ubezpieczeń w zawiadomieniu, lub niezwłoczne powiadomienie zakładu ubezpieczeń o niemożności ich dostarczenia,

- 2) niezwłoczne powiadomienie policji o każdym wypadku, który mógł powstać w wyniku przestępstwa lub wykroczenia (w tym także w wyniku wandalizmu), oraz złożenie wniosku o ściganie osób odpowiedzialnych za powstanie szkody, o ile to możliwe,
- 3) ustalenie, jeżeli to możliwe, danych innych uczestników wypadku oraz świadków, a także czy sprawca jest ubezpieczony w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, w którym towarzystwie ubezpieczeń, jaki ma numer polisy, a także sporządzenie pisemnego protokołu z powstania szkody,
- 4) stosowanie się do zaleceń zakładu ubezpieczeń oraz udzielanie jej informacji i pełnomocnictw w zakresie niezbędnym do prawidłowej likwidacji szkody,
- 5) wypełnienie wymaganych przez zakład ubezpieczeń dokumentów niezbędnych do prawidłowej likwidacji szkody, wymienionych przez zakład ubezpieczeń w zawiadomieniu, w tym druku zgłoszenia szkody, w którym należy opisać przebieg wypadku i okoliczności powstania szkody.

§ 53

Ponadto do obowiązków Ubezpieczonego w ubezpieczeniu mienia w gospodarstwie rolnym należy:

- 1) niezwłoczne powiadomienie policji o każdym wypadku, które mógł powstać w wyniku przestępstwa lub wykroczenia (w tym także w wyniku wandalizmu), oraz złożenie wniosku o ściganie osób odpowiedzialnych za powstanie szkody, o ile jest to możliwe,
- 2) pozostawienie bez zmian miejsca wypadku do czasu oględzin miejsca wypadku przez zakład ubezpieczeń, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia pozostałego mienia lub zmniejszenia rozmiaru szkody; zakład ubezpieczeń nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli - z przyczyn leżących po jego stronie - nie rozpoczął likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku,
- 3) dostarczenie zakładowi ubezpieczeń dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, wymienionych przez zakład ubezpieczeń w zawiadomieniu, lub niezwłoczne powiadomienie zakładu ubezpieczeń o niemożności ich dostarczenia,
- 4) stosowanie się do zaleceń zakładu ubezpieczeń oraz udzielanie informacji i pełnomocnictw innym osobom do działania w imieniu Ubezpieczonego, w zakresie niezbędnym do prawidłowej likwidacji szkody,
- 5) jeżeli osoba poszkodowana wystąpi na drogę sądową przeciwko sprawie wypadku z roszczeniem o odszkodowanie, Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym zakład ubezpieczeń.

§ 54

W ubezpieczeniu wolnobieżnych pojazdów rolniczych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Agrocasco), Ubezpieczony zobowiązany jest ponadto:

- 1) nie dokonywać w pojeździe żadnych zmian oraz nie rozpoczynać naprawy pojazdu bez zgody zakładu ubezpieczeń - nie dotyczy to sytuacji, w której zakład ubezpieczeń zrezygnował z oględzin lub ich nie dokonał w ciągu 7 dni od zgłoszenia szkody z przyczyn leżących po stronie zakładu ubezpieczeń,
- 2) w przypadku kradzieży pojazdu przedłożyć zakładowi ubezpieczeń dokumenty potwierdzające pochodzenie pojazdu i umożliwiające jego identyfikację (brief, dokument odprawy celnej, umowę sprzedaży, fakturę zakupu, kartę pojazdu, dowód rejestracyjny pojazdu lub pozwolenie czasowe).

§ 55

W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków, w razie wypadku Ubezpieczony zobowiązany jest ponadto:

- 1) poddać się leczeniu i stosować się do zaleceń mających na celu złagodzenie skutków wypadku,
- 2) poddać się badaniu lub ewentualnej obserwacji klinicznej,
- 3) zwolnić lekarzy, publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie niezbędnym do rozpatrzenia roszczenia, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej oraz wyrazić zgodę na udostępnienie zakładowi ubezpieczeń dokumentacji z leczenia.

§ 56

Jeżeli Ubezpieczony, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, nie dopełni obowiązków wymienionych w §§ 52-55, zakład ubezpieczeń odmówi wypłaty odszkodowania w całości lub części za szkodę powstałą z tego powodu - o ile niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody, ustalenie przyczyny wypadku lub jego okoliczności oraz wysokości odszkodowania i pozostaje w jakimkolwiek związku przyczynowym z powstałą szkodą.

OBOWIĄZKI ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ

§ 57

Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, zakład ubezpieczeń informuje o tym Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego wypadku, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA (ŚWIADCZENIA)

§ 58

1. Zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia, zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Jeżeli w terminie wskazanym w ust. 1 niemożliwe jest wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania lub świadczenia, odszkodowanie lub świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności było możliwe wyjaśnienie tych okoliczności. Bezsporną częścią odszkodowania lub świadczenia zakład ubezpieczeń wypłaca jednak w ciągu 30 dni.
3. Odszkodowanie wypłacone przez zakład ubezpieczeń nie może być wyższe od poniesionej szkody.
4. Wypłata odszkodowania za utracony wolnobieżny pojazd rolniczy uzależniona jest od przeniesienia prawa własności tego pojazdu na rzecz zakładu ubezpieczeń.

§ 59

Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczony odzyskał utracone przedmioty, ma obowiązek zwrócić niezwłocznie zakładowi ubezpieczeń wypłacone za nie odszkodowanie albo zrzec się praw do odzyskanych przedmiotów na rzecz zakładu ubezpieczeń.

§ 60

1. Ubezpieczony ma obowiązek zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody zakładu ubezpieczeń zrzeknie się całości lub części praw przysługujących mu od sprawcy szkody, zakład ubezpieczeń może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części objętej zrzeczeniem, a jeżeli odszkodowanie już wypłacono, może żądać jego zwrotu odpowiednio w całości lub w kwocie równej części, w jakiej Ubezpieczony zrzekł się tych praw.

WYGAŚNIĘCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 61

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na dłużej niż 6 miesięcy, Ubezpieczający może od niej odstąpić w ciągu 7 dni od dnia jej zawarcia, jeżeli zaś Ubezpieczający jest konsumentem, termin ten wynosi 30 dni. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia zakład ubezpieczeń nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
2. Konsument, który zawarł na odległość umowę ubezpieczenia, może odstąpić od niej w ciągu 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy ubezpieczenia lub od dnia potwierdzenia informacji, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta, o ile jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem wysłano oświadczenie.
3. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w którym zakład ubezpieczeń udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
4. Ubezpieczający może złożyć odstąpienie:
 - 1) poprzez formularz na stronie internetowej: www.mtu.pl/obsługa-online lub
 - 2) telefonicznie - poprzez infolinię ERGO Hestii pod numerem: 801 107 108 lub 58 555 62 22, lub
 - 3) pisemnie - na adres siedziby Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, 81-731 Sopot, ul. Hestii 1, lub
 - 4) za pośrednictwem przedstawiciela zakładu ubezpieczeń.

WYPOWIEDZENIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 62

Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w każdej chwili, ze skutkiem natychmiastowym.

WYGAŚNIĘCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 63

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, za uprzednią pisemną zgodą zakładu ubezpieczeń, prawa i obowiązki z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia.
2. Zbywca przedmiotu ubezpieczenia odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas od chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
3. Jeżeli prawa, o których mowa w ust. 1, nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, które powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia wypadku.

ZWROT SKŁADKI

§ 64

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia wygasa na skutek przyczyn określonych w §§ 61-63 następuje zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. W razie wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia w sytuacji określonej w § 63 zwrot składki wymaga dodatkowo udokumentowania przeniesienia prawa własności przedmiotu ubezpieczenia.
3. Niewykorzystany okres ubezpieczenia liczony jest od następnego dnia po wygaśnięciu stosunku ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 65

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Strony zobowiązane są powiadamiać się o zmianie adresu zamieszkania bądź siedziby.
3. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że ich zawiadomienia i oświadczenia mogą być dostarczane także pocztą elektroniczną, faksem lub telefonicznie odpowiednio na adres lub na numery telefonów wskazane w umowie ubezpieczenia. Za uprzednią zgodą Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego zakład ubezpieczeń może przekazywać również zawiadomienia i oświadczenia SMS-em. Dostarczanie zaświadczeń i oświadczeń w tych formach może zostać wprowadzone w każdym czasie - na wniosek lub za zgodą Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego wraz z podaniem przez niego adresu lub numeru telefonu.

§ 66

1. Ubezpieczający, Ubezpieczony, uposażony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia, będący osobą fizyczną, może zgłosić zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez zakład ubezpieczeń (reklamacja):
 - 1) poprzez formularz na stronie: www.mtu.pl/obsługa-online,
 - 2) telefonicznie - poprzez infolinię zakładu ubezpieczeń pod numerem: 801 107 108 lub 58 555 62 22,
 - 3) pisemnie - na adres siedziby zakładu ubezpieczeń, 81-731 Sopot, ul. Hestii 1,

- 4) ustnie lub pisemnie - podczas wizyty w jednostce Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.
2. Reklamacje rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną powołaną w tym celu przez Zarząd zakładu ubezpieczeń.
3. Odpowiedź na reklamację zostanie wysłana w ciągu 30 dni od dnia jej otrzymania na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji lub pocztą elektroniczną – na wniosek osoby zgłaszającej.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie określonym powyżej, odpowiedź zostanie wysłana w ciągu 60 dni od dnia otrzymania.
5. Osoby wskazane w ust 1, w niestandardowych sprawach, mogą się zwrócić do Rzecznika Klienta ubezpieczeń poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl.
6. Osoba uprawniona z umowy ubezpieczenia może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.

§ 67

1. Umowy ubezpieczenia zawierane są na podstawie prawa polskiego.
2. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia są rozpatrywane według prawa polskiego, a roszczeń można dochodzić przed sądem według właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Powództwo można wytoczyć również według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia pomiędzy Ubezpieczającym, Ubezpieczonym lub innym uprawnionym z umowy ubezpieczenia, będącym osobą fizyczną, a zakładem ubezpieczeń mogą być rozpoznane w drodze pozasądowego postępowania przed Rzecznikiem Finansowym - Al. Jerozolimskie 87, 02-001 Warszawa, www.rf.gov.pl, który jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia pozasądowych postępowań w świetle przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.

§ 68

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2017 roku i obowiązują do umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

Piotr Maria Śliwicki
Prezes Zarządu

Małgorzata Makulska
Wiceprezes Zarządu

